

ANTAGNA TEXTER

P8_TA(2016)0220

Djibouti

Europaparlamentets resolution av den 12 maj 2016 om Djibouti (2016/2694(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Djibouti, inklusive resolutionerna av den 4 juli 2013 om situationen i Djibouti¹ och av den 15 januari 2009 om situationen på Afrikas horn²,
- med beaktande av det nationella vägledande programmet för Djibouti inom ramen för den elfte Europeiska utvecklingsfonden av den 19 juni 2014,
- med beaktande av uttalandena av den 12 april 2016 och den 23 december 2015 från Europeiska utrikestjänstens talesperson,
- med beaktande av förklaringen från den höga representanten, Federica Mogherini, på EU:s vägnar med anledning av Internationella dagen för pressfrihet den 3 maj 2016,
- med beaktande av EU:s regionala politiska partnerskap för fred, säkerhet och utveckling på Afrikas horn,
- med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,
- med beaktande av konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning,
- med beaktande av konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor,
- med beaktande av Afrikanska stadgan om mänskliga och folkens rättigheter, som Djibouti har ratificerat,
- med beaktande av åtgärderna och meddelandena från FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) om Djibouti,

¹ EUT C 75, 26.2.2016, s. 160.

² EUT C 46 E, 24.2.2010, s. 102.

- med beaktande av de preliminära slutsatserna av den 10 april 2016 från Afrikanska unionens valobservatörsuppdrag, som övervakade presidentvalet,
- med beaktande av Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen, som Djibouti har varit part i sedan 2003,
- med beaktande av det ramavtal som undertecknades den 30 december 2014 mellan UMP (Unionen för presidentmajoritet), koalitionen vid makten, och USN (Unionen för nationell räddning), en sammanslutning av oppositionspartier, och som syftar till att främja en ”fredlig och demokratisk politik i landet”,
- med beaktande av dekret nr 2015-3016 PR/PM av den 24 november 2015, som antagits av Djiboutis regering, om exceptionella säkerhetsåtgärder efter attentaten i Paris den 13 november 2015,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna från 1948,
- med beaktande av protokollet till Afrikanska stadgan om mänskliga och folkens rättigheter om afrikanska kvinnors rättigheter,
- med beaktande av Cotonouavtalet, som undertecknades den 23 juni 2000 och reviderades den 22 juni 2010,
- med beaktande av Republiken Djiboutis författning från 1992, i vilken grundläggande friheter och grundläggande principer för goda styrelseformer erkänns,
- med beaktande av riktlinjerna för Afrikanska unionens valövervakningsuppdrag,
- med beaktande av artiklarna 135.5 och 123.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Ismail Omar Guelleh har varit Djiboutis president sedan 1999. I valet i april 2016 vann han en jordskredsseger med 87,1 procent av rösterna, men resultatet har kritiserats av oppositionspartier och rättighetsgrupper för att ha uppnåtts genom politiskt förtryck. Vissa oppositionskandidater bojkottade valen 2005, 2011 och 2016. President Guelleh övertalade nationalförsamlingen att ändra författningen 2010 – efter att han meddelat att han inte tänkte ställa upp för omval 2016 – och därigenom göra det möjligt för honom att ställa upp för en tredje mandatperiod 2011. De påföljande protesterna från det civila samhället krossades.
 - B. Djiboutis idealiska läge vid Adenviken har gjort landet strategiskt viktigt för utländska militärbaser, och det betraktas som ett nav för bekämpning av sjöröveri och terrorism.
 - C. Tio djiboutiska kvinnor hungerstrejkar i Paris för att kräva en internationell utredning av våldtäkterna på djiboutiska kvinnor. Fyra av de hungerstrejkande hävdar att de själva utsatts för våldtäkter, medan en annan, Fatou Ambassa, 30, fastar till minne av sin kusin Halima, som ska ha blivit offer för en gruppvåldtäkt med dödlig utgång 2003, vid 16 års ålder. Åtta av dessa kvinnor fortsatte med protesterna i nitton dagar från den 25 mars till den 12 april 2016, och ytterligare tio kvinnor följde deras exempel i Bryssel. De djiboutiska myndigheterna bestrider deras påståenden. Kvinnor har tagits som gisslan i konflikten mellan den djiboutiska armén och FRUD-armén. Den djiboutiska kvinnokommittén (*Comité des Femmes Djiboutiennes Contre le Viol et l'Impunité* (COFEDVI)), som grundades 1993, har registrerat 246 fall av våldtäkter begångna av

soldater utifrån omkring 20 anmälningar.

- D. Inget valobservatörsuppdrag från EU bjöds in för att övervaka valet, och de djiboutiska myndigheterna tackade nej till det valexpertuppdrag som EU erbjudit. Afrikanska unionens valobservatörsuppdrag rekommenderar att en oberoende valkommission inrättas med ansvar för valprocessen, inklusive tillkännagivandet av det preliminära resultatet.
- E. Tre oppositionskandidater, Omar Ali Elmi Khaireh, Mohamed Moussa Ali och Djama Abdourahman Djama, har ifrågasatt valresultatet från april 2016 och hävdar att det präglas av bristande insyn och inte återspeglar det djiboutiska folkets vilja. Lokala människorättsorganisationer har inte erkänt resultatet. Det politiska utrymmet för oppositionen är fortfarande mycket snävt, med begränsad yttrandefrihet. Polisen och säkerhetstjänsten utövar en strikt kontroll över landet, och rättsväsendet är svagt och står nära regeringen. Oppositionsledare har ständigt utsatts för frihetsberövande och trakasserier, och det har förekommit påståenden om tortyr. Det hävdas att armén beordrades att avlägsna oppositionsföreträdare från vissa vallokaler, så att valurnorna kunde stoppas fulla med valsedlar, medan andra distrikt såsom Ali-Sabieh ställdes under militär kontroll. President Guelleh stod värd för en fest som enligt uppgift var en belöning till armén för dess bidrag till valet innan det officiella resultatet ens hade offentliggjorts. Afrikanska unionen har fördömt ett antal oegentligheter (bristen på dokumentation, underlåtenheten att redovisa resultat och det faktum att rösterna inte räknades offentligt).
- F. Den 31 december 2015, efter att oppositionens ledamöter stängts ute från parlamentet, användes en lag om undantagstillstånd som infördes i november 2015 för att begränsa de individuella friheterna och ingripa mot oppositionsaktivister, människorättsförsvarare, fackföreningsmedlemmar och journalister.
- G. Den 30 december 2014 undertecknade den regerande koalitionen, UMP, ett ramavtal med oppositionskoalitionen, USN, i vilket det föreskrevs att den oberoende nationella valkommissionen (*Commission Électorale Nationale Indépendante*) skulle reformeras, att en gemensam parlamentarisk kommitté skulle inrättas och att kortsiktiga och medellångsiktiga reformer skulle genomföras. I februari 2015 inrättades den gemensamma parlamentariska kommittén, men inget av de viktigaste lagförslagen (såsom lagen om inrättandet av en oberoende gemensam valkommission och lagen om politiska partiers rättigheter och skyldigheter) har lämnats in. Den 26 augusti 2015 meddelade de djiboutiska myndigheterna att valkommissionen inte skulle reformeras.
- H. Det finns inga privata tv- eller radiostationer i Djibouti, myndigheterna övervakar noga oppositionens webbplatser och blockerar regelbundet människorättsorganisationers webbplatser och sociala medier. Regeringen äger den största tidningen, *La Nation*, och det nationella programföretaget, *Radiodiffusion-Télévision de Djibouti*, som utövar själv censur. 2015 förklarade Freedom House att pressen i Djibouti inte var fri. Djibouti ligger på 170:e plats (av 180 länder) i Reportrar utan gränser internationella pressfrihetsindex för 2015. Under hela den tid som UMP-koalitionen styr landet har partier och aktivister från oppositionen ständigt varit utsatta för förtryck, och många partiaktivister och journalister, däribland en BBC-reporter under presidentvalskampanjen 2016, har utsatts för rättsliga förfaranden. Den 19 januari 2016 stängdes den viktigaste oppositionstidningen, *L'Aurore*, genom ett domstolsbeslut. Den nationella kommunikationskommissionen, som skulle inrättas 1993, har ännu inte

tillsatts.

- I. Framför allt under 2012 ägde en våg av godtyckliga gripanden av misstänkta FRUD-armémedlemmar rum i regionen Mablas.
- J. Det har påståtts att åtminstone 27 människor dödades och mer än 150 sårades av myndigheterna vid ett kulturellt firande i Buldugo den 21 december 2015, även om den djiboutiska regeringen vidhåller att antalet dödsfall var så lågt som sju. Polisen trängde senare också in i de lokaler där oppositionsledare hade ett möte, skadade ett antal av dem och fängslade två framträdande oppositionsledare (Abdourahman Mohammed Guelleh, generalsekreterare för USN, och Hamoud Abdi Souldan) utan att väcka åtal mot dem. Bägge släpptes bara några dagar före presidentvalet, och den förstnämnde står nu åtalad för brott. En fackföreningsledare och människorättsförsvarare, Omar Ali Ewado, satt frihetsberövad i isoleringscell från den 29 december 2015 till den 14 februari 2016 för att ha offentliggjort en lista över offren för massakern och dem som fortfarande saknas. Hans advokat kvarhölls också på flygplatsen. Said Houssein Robleh, medlem av oppositionen och generalsekreterare för LDDH, sårades av den djiboutiska polisens kulor och befinner sig nu i exil i Europa.
- K. Förhållandena i Djiboutis fängelser är ytterst oroande.
- L. Efter terroristattentaten den 13 november 2015 i Paris antog Djiboutis regering den 24 november 2015 dekret nr 2015-3016 PR/PM, som förbjuder sammankomster och möten på offentliga platser, som en åtgärd mot terrorism.
- M. Det finns ingen lagstiftning mot våld i hemmet och våldtäkt inom äktenskapet i Djibouti. Myndigheterna har informerat FN:s kommitté för avskaffande av diskriminering av kvinnor (CEDAW) att de är medvetna om tillkortakommandena i sina försök att bekämpa könsrelaterat våld. Trots att det varit olagligt sedan 2005 har olika former av kvinnlig könsstympning utförts på 98 procent av kvinnorna i Djibouti.
- N. Enligt Världsbanken lever mer än 23 procent av djiboutierna i extrem fattigdom, och 74 procent lever på mindre än 3 US-dollar per dag. Den otrygga livsmedelsförsörjningen i Djibouti har förvärrats av höga livsmedelspriser, vattenbrist, klimatförändringar och minskad betesmark. Djibouti är en av mottagarna av EU:s stödpaket på 79 miljoner euro för de länder på Afrikas horn som påverkas av El Niño.
- O. Respekten för de mänskliga rättigheterna, de demokratiska principerna och rättsstaten ligger till grund för partnerskapsavtalet mellan EU och AVS-länderna och utgör väsentliga beståndsdelar av Cotonouavtalet. EU bör utan dröjsmål intensifiera den regelbundna politiska dialogen med Djibouti i enlighet med artikel 8 i Cotonouavtalet.
- P. Djibouti tar för närvarande emot 105 miljoner euro i bilaterala EU-medel, främst till vatten och sanitet samt en tryggad livsmedels- och näringsförsörjning, som ett led i EU:s nationella vägledande program inom ramen för den elfte Europeiska utvecklingsfonden. Från 2013 till 2017 kommer Djibouti att ha tagit emot 14 miljoner euro som en del av EU:s initiativ Stöd till Afrikas horns motståndskraft, vilket syftar till att ge olika grupper i samhället kraft att stå emot återkommande torka.
- Q. Djibouti är för närvarande värd för mer än 15 000 flyktingar från Somalia och Eritrea

och ytterligare cirka 8 000 från Jemen. Kvinnor och flickor som befinner sig i flyktinglägren riskerar att utsättas för könsrelaterat våld. Kommissionen ger bistånd, såsom livräddande tjänster, och ekonomiskt stöd till de samhällen som tar emot flyktingläger.

1. Europaparlamentet uttrycker oro över den avstannade demokratiseringsprocessen i Djibouti, som förvärrats av att parlamentet ändrat den djiboutiska författningens bestämmelser om begränsningen av presidentperioder, och över påståendena att medlemmar av oppositionen trakasserats och utestängts från många vallokaler. Parlamentet betonar hur viktigt det är med rättvisa val utan hotelser.
2. Europaparlamentet efterlyser en grundlig utredning av insynen i valprocessen och valet 2016 i Djibouti. Parlamentet uppmanar EU:s uppmaning att resultaten från alla vallokaler i valen 2013 och 2016 ska offentliggöras.
3. Europaparlamentet fördömer skarpt de våldtäkter som ska ha begåtts av djiboutiska soldater mot civila och rapporterats av olika icke-statliga organisationer, vilket understryks av fallen av hungerstrejk, och uppmanar de djiboutiska myndigheterna att grundligt utreda i synnerhet militärens aktioner och sätta stopp för straffriheten. Parlamentet uppmanar FN att utreda situationen för de mänskliga rättigheterna i Djibouti, särskilt kvinnornas situation i landet. Parlamentet uttrycker sin starka solidaritet med de djiboutiska kvinnor som för närvarande hungerstrejkar i Frankrike och Belgien.
4. Europaparlamentet fördömer militärens och polisens inblandning i de demokratiska processerna och uppmanar att en grundlig och öppen utredning av valprocessen är nödvändig. Parlamentet ställer sig undrande till presidentens uppenbara vilja att fira segern i valet i april 2016 i förskott. Parlamentet påminner Djibouti om att landet är part i konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning och att artikel 16 i den djiboutiska författningen stadgar att ”ingen får utsättas för tortyr eller misshandel eller grymma, omänskliga, förnedrande eller förödmjukande handlingar”. Parlamentet uppmanar Djibouti att grundligt utreda alla anklagelser om tortyr och misshandel och se till att förövarna åtalas, och om de döms bestraffas med lämpliga påföljder, och att de drabbade får skälig ersättning, liksom att inrätta en oberoende mekanism som ska utreda anklagelser om missförhållanden.
5. Europaparlamentet beklagar de djiboutiska myndigheternas beslut att inte reformera den nationella valkommissionen i enlighet med det ramavtal som undertecknades den 30 december 2014, och uppmanar dem kraftfullt att samarbeta nära med oppositionen för att få till stånd en rättvisare och öppnare valprocess.
6. Europaparlamentet påminner de djiboutiska myndigheterna om deras åtagande enligt riktlinjerna för Afrikanska unionens valövervakningsuppdrag att skydda journalister, fördömer det sätt på vilket journalister har behandlats och påminner myndigheterna om vikten av pressfrihet och rätten till en rättvis rättegång. Parlamentet kräver en motiverad förklaring från de djiboutiska myndigheterna om behandlingen av journalister. Parlamentet fördömer kraftfullt trakasserierna mot och fängslandet utan åtal av oppositionsledare, journalister och oberoende människorättsaktivister i upptakten till presidentvalet. Parlamentet uppmanar de djiboutiska myndigheterna att upphöra med förtrycket av politiska motståndare och journalister och att frige alla som hålls fängslade av politiska skäl eller för att ha utövat mediefrihet. De djiboutiska myndigheterna

uppmanas vidare att se över landets lagstiftning om undantagstillstånd så att den till fullo överensstämmer med internationell rätt.

7. Europaparlamentet fördömer avsaknaden av en oberoende press i Djibouti och övervakningen och censuren av webbplatser som är kritiska till regeringen. Parlamentet beklagar de statsägda mediernas självcensur, och uppmanar den djiboutiska regeringen att bevilja FM-sändningslicenser till alla oberoende medieorgan som så begär. Parlamentet uppmanar regeringen att bevilja utländska journalister fritt tillträde till landet så att de kan bedriva sitt arbete på ett säkert och objektiva sätt. Regeringen uppmanas också att inrätta den nationella kommunikationskommissionen och att tillåta oberoende och privat radio och tv.
8. Europaparlamentet fördömer de mord som begicks vid den kulturella ceremonin den 21 december 2015 och de efterföljande frihetsberövandena och trakasserierna mot människorättsförfvarare och oppositionsmedlemmar. Parlamentet framför sina kondoleanser till offrens familjer och kräver en fullständig och oberoende utredning i syfte att identifiera och ställa de skyldiga inför rätta. Parlamentet upprepar sitt fördömande av godtyckliga frihetsberövanden och begär att rätten till försvar ska respekteras.
9. Europaparlamentet uppmanar de djiboutiska myndigheterna att garantera respekt för de mänskliga rättigheter som erkänns i de nationella eller internationella överenskommelser som Djibouti har undertecknat och att skydda medborgerliga och politiska rättigheter och friheter, däribland rätten att demonstrera fredligt och mediefriheten.
10. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen regeringen att fortsätta att ge utbildning till poliser och andra tjänstemän om tillämpningen av lagen om människohandel, att trappa upp ansträngningarna för att ställa människohandlare inför rätta och att öka medvetenheten om människohandel bland de rättsliga, lagstiftande och administrativa myndigheterna, det civila samhället samt icke-statliga organisationer som är verksamma i landet, liksom bland allmänheten.
11. Europaparlamentet kräver att kvinnor och män behandlas lika inför lagen i Djibouti. Myndigheterna påminns om att de är en part i konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor.
12. Europaparlamentet välkomnar den djiboutiska regeringens insatser mot det utbredda bruket av kvinnlig könsstympning, men skulle vilja se fler förbättringar.
13. Europaparlamentet uppmanar myndigheterna att ge icke-statliga organisationer tillträde till distrikten Obock, Tadjoural och Dikhil.
14. Europaparlamentet uppmanar de civila och militära myndigheterna att visa största möjliga återhållsamhet under polis- och arméoperationer i norra delen av landet och att i synnerhet inte använda någon form av våld mot civilbefolkningen eller utnyttja den som sköldar runt militärläger.
15. Europaparlamentet är berett att noggrant övervaka situationen i Djibouti och att föreslå restriktiva åtgärder om det uppdagas brott mot bestämmelserna i Cotonouavtalet från 2000, särskilt artiklarna 8 och 9 i avtalet. Parlamentet uppmanar kommissionen att

också noggrant följa situationen.

16. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt Europeiska utrikestjänsten, kommissionen och deras partner att samarbeta med djiboutierna kring långsiktiga politiska reformer, något som särskilt borde underlättas av de starka band som redan finns, med tanke på att Djibouti har varit en nyckelpartner i kampen mot terrorism och sjöröveri i regionen, står värd för en militärbas och bidrar till stabilitet i regionen.
17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ge ytterligare stöd till oberoende organisationer och det civila samhället, särskilt genom att inleda ett anbudsförfarande så snart som möjligt inom ramen för det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter.
18. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Djiboutis regering, Afrikanska unionens institutioner, den mellanstatliga utvecklingsmyndigheten, Arabförbundet, Islamiska samarbetsorganisationen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, EU:s medlemsstater samt medordförandena för den gemensamma parlamentariska AVS–EU-församlingen.